

תעודת בריאות לאישור בריאות משלוחים מהצומח והחי

מסמך בתהליכי סחר חוץ.

תעודה המונפקת בדרך כלל על ידי השלטונות הממונים על כך במדינות הספק, כמו משרד הבריאות או המוסדות הוטרינריים, המאשרים את בריאותם של משלוחים מהצומח והחי (טופס ת. בריאות מקוון). יש מדינות אשר דורשות אישור של המוסדות במדינתן לפני כניסת המטען לתחומן.

יבוא צמחים

יבוא צמחים ומוצריהם הנלווים לישראל מעוגן בחוק הגנת הצומח – תקנות הגנת הצומח התשי"ט 2009 (יבוא צמחים, מוצרי צמחים, נגעים ואמצעי לוחמה). קובץ 6768 מתאריך 25.3.09.

יבוא צמחים טומן בחובו סיכונים רבים לבריאות הצומח בארץ כמו הכנסת מזיקים שונים שאינם קיימים בישראל, נגעים כאלה עלולים לגרום לנזק רב לחקלאות הישראלית, לצומח הטבעי בארץ, ולנזק כלכלי רב.

בתקנות המשתרעות על פני 132 עמודים, מצויין כי לא ייבא אדם צמח, מוצר צמח, נגע או אמצעי לוואי אלא אם כן התקיימו הוראות התקנות כגון: יבוא מותנה בקבלת רישיון יבוא, הסגר לאחר כניסה לארץ, צירוף **תעודת מקור** (תעודה שהנפיק בארץ המקור גורם שהכיר בו המנהל בארץ, המעידה על מקור הטובין שבמשלוח), תעודת בריאות – תעודת בריאות לצמח כמשמעותה באמנה הבין-לאומית להגנת הצומח. התקנות קובעות כי המפקח לא יתיר את הכנסתו של משלוח לישראל אלא לאחר שבדק אותו ונמל היבוא ואישר בכתב כי נתמלאו בו הוראות תקנות אלה. התקנות החדשות התאימו את יבוא הצומח לישראל לתקנות והסכמים בינלאומיים העוסקים בנושא: (IPPC - International Plant Protection Convention, WTO/SPS).

הנפקת תעודות בריאות לתוצרת חקלאית ליצוא מבוצעת ע"פ נוהל פנימי של השירותים להגנת הצומח ולביקורת – נוהל הנפקה ושימוש בתעודות בריאות ליצוא של צמחים/מוצרי צמחים. לפי נוהל זה, יצואן/שתלן/עמיל מכס לא יכול למלא תעודות בריאות אם לא קיבל הסמכה לכך. ההסמכה למילוי תעודות בריאות מוענקת רק לאחר השתתפות בהשתלמות מיוחדת של משרד החקלאות ופיתוח הכפר – השירותים להגנת הצומח וביקורת ועמידה במבחן ידע.

ייבוא בעלי חיים ומוצריהם

על יבוא ייצוא בעלי חיים ומוצרים מן החי וחומרים ביאולוגים מופקדת במדינת ישראל היחידה לשירותים וטרינריים ובריאות המקנה. כמו כן מפקחת היחידה על אישור ומעבר בעלי-חיים ומוצריהם דרך ישראל לתחום הרשות הפלשתינאית. באתר היחידה כל הטפסים הנדרשים לצורך יבוא/ייצוא מוצרים אלה.

תפקידי היחידה (מאתר היחידה):

תפקידי היחידה ביבוא

1. קביעת תנאים ליבוא והנפקת רשיונות ליבוא של:
  - בעלי-חיים, כולל זירמתן ועובריהן של חיות משק, וכן ביצי רבייה וזירמתם של עופות.
  - בשר וקרביים.
  - מוצרים מן החי המיועדים להזנת ולהאבסת בעלי-חיים.
  - שלחים, קרניים, שיער ונוצות.
  - מוצרי כוורת (מזון מלכות, פרופוליס, פולן ושעוות דבורים).
  - חומרים ביולוגיים: מיקרואורגניזמים, תרכיבים (כולל נסויבים) ומעבירי מחלות (מיקרואורגניזמים וטפילים חיצוניים ופנימיים).
2. בדיקה בנמלי היבוא של בעלי-חיים ו/או מוצרים שיובאו, להתאמה למפורט בהיתר/רשיון היבוא ולתנאיו.
3. נטילת דגימות דם ואחרות מבעלי-חיים או מטובין שיובאו, לבדיקות מעבדה.
4. שחרור בעלי-חיים או טובין בתום תקופת ההסגר שנקבעה, לאחר בדיקתם או לאחר קבלת תוצאות בדיקות מעבדה משביעות רצון או לנהוג בהם כפי שיקבע.
5. כל אלה במטרה למנוע החדרת מחלות מסוכנות של בעלי-חיים למדינת ישראל או פגיעה בבריאות הציבור.

תפקידי היחידה ביצוא

1. מילוי הדרישות הווטרינריות של מדינות היעד.
  2. תיעוד משלוחי ייצוא לפי דרישות מדינות היעד.
  3. בדיקת טובין ובעלי-חיים בעת הייצוא לעמידה בדרישות התיעוד ולאשר יצואם.
  4. טיפול, בשיתוף פעולה עם הנספחים הכלכליים/חקלאיים בשגרירויות ישראל ורשויות הפיקוח בחו"ל, בשחרור טובין שעוכבו.
- כל אלה במטרה לאפשר סחר תקין ולשמור על שמה הטוב של מדינת ישראל והמוניטין של מוצריה. בנוסף, מעורבת היחידה בהסכמים וטרינריים בין ישראל והרשות הפלשתינאית בכל הקשור לסחר בבעלי-חיים ומוצריהם ובהסדרת מעבר טובין המיועדים לרשות הפלשתינאית דרך תחומי מדינת ישראל.